

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال اول

شماره ثبت:

۲۲۰

شماره چاپ:

۷۰۱

تاریخ چاپ:

۱۳۸۸/۲/۲۴

نام دفتر:

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۹۳۳۳-۱-۲

تاریخ انتشار:

۱۳۸۸/۲/۲۹

به نام خدا

مختصان صحن علمی

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران
نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش»

مقدمه

طرح پیشنهادی به استناد جزء ۲ بند «و» ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم و بند «ج» ماده (۲۴) و مواد (۴۵) و (۴۶) قانون مدیریت خدمات کشوری دولت را موظف نموده است تعدادی از نیروهای حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی و مربیان پیش دبستانی را طبق شرایطی ظرف پنج سال به استخدام رسمی و پیمانی درآورد.

سابقه قانونی

۱. جزء ۲ بند «و» ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه و بند «ج» ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری که به ترتیب $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{4}$ کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند را مجاز شمرده است.
۲. بندهای «الف» و «ب» ماده (۴۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که استخدام رسمی را برای پست‌های ثابت مشاغل حاکمیتی و استخدام پیمانی را با تعیین مدت برای تصدی پست‌های سازمانی مجاز شمرده است.
۳. تبصره «۳» قانون لغو مواد (۶) و (۶) مکرر اساسنامه نهضت سوادآموزی که استخدام آموزشیاران شاغل تمام وقت و به صورت منظم را از شمول قانون مذکور مستثنا کرده و افراد مذکور بایستی استخدام می‌شده‌اند.
۴. ماده (۴۶) قانون خدمات کشوری که سه سال دوره آزمایشی برای استخدام رسمی را بیان می‌کند.

نقاط قوت طرح

۱. تکلیف حدود ۴۴۵۰۰ نفر از نیروهای حق التدریس مشخص می‌شود.
۲. بر اجرای تبصره «۳» قانون لغو مواد (۶) و (۶) مکرر اساسنامه نهضت سوادآموزی مصوب ۱۳۸۰/۸/۸ تأکید گردیده است.
۳. نیروهایی که استخدام می‌شوند در مناطق مورد نیاز آموزش و پرورش به کار گرفته می‌شوند.
۴. با توجه به کمبود نیروی غیرآموزشی در مدارس، بخشی از نیروها در آن مشاغل به کار گرفته می‌شوند.
۵. استخدام به صورت تدریجی و ظرف مدت پنج سال انجام می‌گیرد.

ایرادات طرح

۱. طرح مذکور به لحاظ عدم پیش‌بینی طریق تأمین هزینه‌های ناشی از اجرای آن، مغایر اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی می‌باشد.
۲. فلسفه وضع ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه چنانچه بدان تصریح شده است «کاهش حجم تصدی‌ها و افزایش مشارکت مردم در اداره امور کشور و کوچک‌سازی دولت» است و جزء ۲ بند «و» آن هم که مستند طرح است، یعنی عدم تجاوز استخدام‌های جدید از ۵۰ درصد تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند، اولاً مقید به رعایت چارچوب سیاست‌های کلی برنامه چهارم بوده ثانیاً جنبه استثنا دارد. در حالی که طرح مذکور ضمن عدم احصای تعداد افرادی که به استخدام درمی‌آیند به نوعی خلاف روح و هدف قانون مذکور می‌باشد. فلذا نوعی اصلاح قانون برنامه محسوب می‌شود که باید توسط مجلس محترم در قالب طرح اصلاح این قانون به تصویب رسد که نیازمند تأیید دوسوم نمایندگان مجلس خواهد بود.
۳. اجرای بند «ج» ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری، یعنی استخدام معادل یک‌سوم کارمندی که از خدمت دستگاه‌های اجرایی خارج می‌شوند، منوط به اجرای بند «الف»، یعنی واگذاری بخشی از امور تصدیگری به بخش غیردولتی و بند «ب»، یعنی کاهش سالیانه ۲ درصد تعداد کارمندان در امور غیرحاکمیتی بوده، فلذا حکم به اجرای طرح مذکور بدون رعایت پیش‌نیازهای قانونی فوق آنهم ظرف پنج سال با این قانون مغایرت دارد.
۴. این رویکرد با سیاست‌های کلی نظام در جهت مشارکت گسترده بخش خصوصی مغایرت داشته و در صورت تصویب، ساختار فصل‌های ششم و هفتم قانون مدیریت خدمات کشوری را تغییر خواهد داد.
۵. طبق ماده (۴۶) قانون مدیریت خدمات کشوری هر نیروی رسمی باید حداقل سه سال رسمی آزمایشی باشد بعد با طی شرایط رسمی شود، در حالی که در این طرح نیروهای جذب شده مستقیماً رسمی خواهند شد.

آثار مصوبه

۱. با توجه به عدم ممنوعیت کامل به‌کارگیری نیروهای حق‌التدریسی در آموزش و پرورش در این طرح، امکان تکرار مشکل اخیر کماکان وجود دارد و اخذ تعهد مبنی بر عدم درخواست استخدام مانع آن نخواهد شد.
۲. با توجه به اینکه ۶۷ درصد نیروهای موردنظر زن هستند، سازمان‌دهی آنان در مناطق نیازمند، مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد.
۳. استخدام آموزشیاران نهضت سوادآموزی و مربیان پیش‌دبستانی و نیز نیروهای حق‌التدریس. با این حجم بالا، امکان استخدام علاقه‌مندان به کار در آموزش و پرورش را برای سال‌های آتی - با وجود داشتن صلاحیت - تا حد زیادی غیرقابل امکان ساخته فلذا اولاً با بند «۱۰» سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه در امور فرهنگی، علمی و فناوری مبنی بر کارآمد کردن نظام آموزشی کشور برای تأمین منابع انسانی موردنیاز مغایرت دارد.
- ثانیاً ماده (۹) طرح را مبنی بر استخدام پیمانی معلمان موردنیاز تا حد زیادی غیرممکن می‌سازد.

نتیجه‌گیری

۱. مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی به دلیل ایجاد بار مالی،
۲. مغایرت با سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه راجع به کاهش حجم تصدی‌های دولتی و کارآمدسازی نظام آموزشی کشور،
۳. مغایرت با قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ در خصوص جذب نیرو پس از کاهش تصدی‌های دولتی،
۴. با وجود مجوز استخدام در قانون برنامه چهارم توسعه و نیز قانون مدیریت خدمات کشوری که به تدریج قابل انجام است نیازی به طرح مذکور که ایجاد انتظارات جدید می‌نماید، دیده نمی‌شود.

پیشنهاد

با توجه به جمیع دلایل و مستندات فوق پیشنهاد می‌شود طرح مذکور رد شود.